

Forslag

til

Lov om ophævelse af lov angående pensionering af militæretaternes underklasser samt om invalideforsørgelse.

(Ophævelse af Den overordentlige Invalidefond).

Fremsat den 6. oktober 1965 af *socialministeren*.

§ 1. Lov af 9. april 1851 angående pensionering af militæretaternes underklasser samt invalideforsørgelse ophæves.

§ 2. Socialministeren kan overføre Den overordentlige Invalidefonds midler til et legat under offentlig tilsyn med det formål at yde hjælp til personer, der er kommet til skade under udførelse af deres militære

tjenesteplichter og til efterladte efter militære invalider eller omkomne under militærtjenesten, samt i øvrigt, hvis legatets indtægter måtte være tilstrækkelige, at yde støtte i trangstiltælde til det værnepligtige personel og til dets velfærd. Opstår der senere spørgsmål om ændring af legatets formål, finder bestemmelsen i arvelovens § 69 tilsvarende anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved lov af 9. april 1851 angående pensionering af militæretaternes underklasser samt om invalideforsørgelse blev der bl. a. tilvejebragt *dels* en almindelig invalidefond af offentlige midler til udredelse af de i loven hjemlede pensioner og forsørgelser i anledning af invaliditet, pådraget ved udførelsen af vedkommendes militære tjenesteplichter, *dels* en overordentlig invalidefond til ydelse af understøttelser — udover de lovbestemte forsørgelser — til de fra krig hidrørende invalider (alle til krigsmagten hørende invalider og civile, som uden egen skyld var blevet kvæstet i krigen) samt deres og de faldnes efterladte. Til Den overordentlige Invalidefond henlagdes ifølge lovens § 35 forskellige midler, der tidligere var skænket af private til sådanne formål, nemlig a) det beløb, der var i behold af de under Centralkomiteen til understøttelse af udkommanderede land- og søkrigeres familier, de sårede og kvæstede og faldnes efterladte henhørende midler, b) udbyttet af det til invaliderne af kongen skænkede Marienlyst Slot med tilligende, c) det af enkedame Ane Sabine Diempker under 5. august

1849 stiftede legat på 10.000 rbd. samt de deraf oplagte renter, d) flere mindre til krigsministeriet som frivillige gaver til invaliderne kontant indbetalte summer med de deraf oplagte renter, e) afdøde justitsråd, herredsfoged Kløckers legat, 2.100 rbd. og f) de af afdøde overkrigskommissær O. T. Lange stiftede legater, tilsammen 4.600 rbd., for så vidt de ikke efter giverens vilje har anden bestemmelse.

Det i loven af 9. april 1851 omhandlede pensions- og forsørgelsesvæsen, derunder fondene, henlagdes under en særskilt bestyrelse under finansministerens overtilsyn, og ifølge bestyrelsens første beretning (perioden 1. august 1851 til 31. marts 1853) androg Den overordentlige Invalidefonds kapitalkonto pr. 31. marts 1853 380.415 rbd. I de følgende år henlagdes yderligere nogle legater til fordel for krigsinvalidere under bestyrelsen for Den overordentlige Invalidefond.

Ved lov nr. 136 af 20. november 1876 om invalideforsørgelse m. m. gennemførtes nye regler om forsørgelse af militære invalider og deres efterladte,

og bestemmelserne herom er senere ændret adskillige gange, inden de fik den gældende udformning i lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl., jfr. lovbekendtgørelse nr. 260 af 18. august 1964. Ved loven af 20. november 1876 blev Den almindelige Invalidefond opretholdt, men da fondens indtægter efterhånden viste sig ganske utilstrækkelige til at dække udgifterne til forsørgelserne, så statens tilskud kom til at udgøre en stedse stigende andel, blev Den almindelige Invalidefond ophævet ved lov nr. 44 af 29. marts 1904 og dennes midler inddraget i statskassen samtidig med, at dens byrder og forpligtelser overtoges af statskassen.

Med hensyn til Den overordentlige Invalidefond bestemtes det i den nævnte lov af 20. november 1876 om invalideforsørgelse m. m. §§ 24 og 25, at de af Centralkomiteen i sin tid modtagne, men i Den overordentlige Invalidefond indlemmede midler (derunder indbefattet den såkaldte høstfestkomité's midler) skulle tilbageleveres til Centralkomiteen til anvendelse i overensstemmelse med de for disse midler fastsatte bestemmelser og med de på dem hvilende forpligtelser. I øvrigt opretholdtes Den overordentlige Invalidefonds virksomhed med de øvrige i fonden indbefattede legater og kapitalgaver overensstemmende med de af vedkommende giver fastsatte bestemmelser. I henhold hertil blev der tilbageleveret et beløb på ca. 325.000 kr. til Centralkomiteen, medens ca. 160.000 kr. forblev i Den overordentlige Invalidefond. Da det imidlertid viste sig, at Centralkomiteen med de modtagne midler ikke var i stand til at uddele understøttelse til alle berettigede ansøgere (invalidere fra krigene 1848-50 og 1864 samt disses og faldnes efterladte), overtog Den overordentlige Invalidefond udredelsen af en del af disse understøttelser, og denne ordning vedvarede, indtil Centralkomiteens virksomhed afvikledes pr. 1. juli 1956.

Herefter og under hensyn til, at de af giverner i sin tid fastsatte bestemmelser for legatindtægternes anvendelse i forskellige henseender nu er for snævre og ganske utidssvarende, bl. a. er adskillige legatportioner urimelig små på grund af nedgang i pengeværdien, har Den overordentlige Invalidefonds indtægter i de senere år kun kunnet uddeles

i meget ringe omfang. Der er derfor sket en betydelig kapitalopsamling og forøgelse af fondens formue, som pr. 31. marts 1965 androg 411.139 kr. 50 ør fordelt således:

Disponible fond (den del af fondens midler, der ikke hidrører fra eller er bevaret som selvstændige legatmidler).....	251.914,06 kr.
Generalkrigskommissær, justitsråd	
Ole Tønder Langes legat (stiftet 1809)	71.691,56 -
Justitsråd, herredsfoged Nicolaj Kløckers legat (stiftet 1809)	18.107,60 -
Raarups legat (stiftet ved testament af 29. maj 1855).....	34.615,69 -
Chr. IX og Dronning Louises Jubilæumslegat af 15. november 1888 til fordel for krigsinvalidere (stadfæstet 6. april 1889).....	34.577,06 -
20. januar legatet.....	200,00 -
Oline Emilie Andersens legat.....	33,53 -

Da Den overordentlige Invalidefonds midler således efter det foreliggende i det hele hidrører fra private gaver til forskellige kategorier af militære invalidere og disses efterladte, og midlerne derfor også hidtil af lovgivningsmagten er holdt adskilt fra statsmidlerne og har været forbeholdt anvendelse til ekstraordinære understøttelser, kan det ej heller være rimeligt nu at inddrage midlerne i statskassen som herreløs ejendom, idet der fortsat må antages at være behov for i en række tilfælde at kunne yde en særlig, individuelt afpasset hjælp udover, hvad der måtte tilkomme de pågældende efter de generelle lovregler.

Der foreslås derfor at ophæve lovbestemmelserne vedrørende Den overordentlige Invalidefond og overføre midlerne til et fælles legat, for hvilket socialministeriet derefter vil søge stadfæstet en ny samlet fundats, udarbejdet under størst mulig hensyntagen til de af giverner i sin tid fastsatte vilkår i overensstemmelse med de af administrationen fulgte retningslinier for godkendelse af ændringer i legatfundatser, som ikke længere kan opfyldes eller i tidens løb er blevet åbenbart uhensigtsmæssige.